

প্রশিক্ষণ আৰু কৃষকৰ সজাগতা সভা
উত্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষকৰ অধিকাৰ আইন, ২০০১

**স্থান: কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্র, ডিক্রুগড়
তাৰিখ : ৩১/০৩/২০১৫**

**ভাৰত চৰকাৰৰ উত্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষকৰ অধিকাৰ আইন,
২০০১ৰ আৰ্থিক সাহাৰ্যত
আৰু
কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্র, ডিক্রুগড়ৰ উদ্যোগত**

ড° হিৰণ্য কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য
পাঠ্যক্ৰম সঞ্চালক

ড° মনীষা কছাৰি
ড° আৰাধনা বৰুৱা
পাঠ্যক্ৰম পৰিচালক

COMPREHENSIVE AWARENESS COMPLETION REPORT

প্রশিক্ষণৰ বিষয়	:	উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষকৰ অধিকাৰ আইন, ২০০১ৰ ওপৰত প্রশিক্ষণ আৰু কৃষকৰ সজাগতা সভা
উদ্দেশ্য		কৃষকে ব্যৱহাৰ কৰি থকা বীজ বা জাত বিলাকৰ সংৰক্ষণৰ বাবে ল'ব লগা ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে অৱগত কৰোৱা
তাৰিখ		৩১-০৩-২০১৫
স্থান		কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়
পৰিচালনা		কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়
আৰ্থিক সাহায্য		ভাৰত চৰকাৰৰ উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষকৰ অধিকাৰ আইন, ২০০১ৰ আৰ্থিক সাহায্যত
প্রশিক্ষণৰ বক্তব্য		<ol style="list-style-type: none"> ১). আই. পি. আৰ. – কি, কিয় আৰু কেনেকৈ? ২). শস্য জাত সুৰক্ষা তথা কৃষকৰ অধিকাৰ আইন, ২০০১ (কৃষক অধিকাৰ) ৩). কৃষকৰ জাত পঞ্জীয়ন কৰা পদ্ধতি ৪). উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণৰ বাবে পঠিয়াব লগা আবেদন পত্ৰ পূৰণ কৰাৰ অনুশীলন

প্রশিক্ষণ আৰু সজাগতা সভাৰ সাৰাংশ: যোৱা মার্চ মাহৰ ৩১ তাৰিখে কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়ত উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষকৰ অধিকাৰ আইন, ২০০১ৰ ওপৰত দিনযোৰা কাৰ্যসূচীৰে এখন প্রশিক্ষণ আৰু কৃষকৰ সজাগতা সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। অনুষ্ঠানটি ভাৰত চৰকাৰৰ উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষকৰ অধিকাৰ আইন, ২০০১ৰ আৰ্থিক সাহায্যত পৰিচালনা কৰা হয়। অনুষ্ঠানৰ আৰাঙ্গণিতে সাভাত উপস্থিত সকলোকে আদৰণি জনায় কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়ৰ বিজ্ঞানী ড্রাবাৰ্ধনা বৰুৱাই। প্ৰায় এশজন খেতিয়কে অংশগ্ৰহণ কৰা অনুষ্ঠানটিত সমল ব্যক্তি ৰূপে বক্তব্য আগবঢ়ায় ক্ৰমে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আঞ্চলিক কৃষি গৱেষণা কেন্দ্ৰ উত্তৰ লখিমপুৰৰ মুখ্য বিজ্ঞানী ড্রকিশোৰ কুমাৰ শৰ্মা, কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়ৰ উক্তিদৰ সংৰক্ষণৰ বিজ্ঞানী শ্ৰী অৰূপ কুমাৰ শৰ্মা, কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়ৰ ভূমি বিজ্ঞানৰ বিজ্ঞানী ড্রাবাৰ্ধনা বৰুৱা আৰু কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়ৰ আঁচনি সমন্বয়ক ড্রহিৰণ্য কুমাৰ ভট্টাচাৰ্যদেৱে। অনুষ্ঠানটিত মুখ্য অতিথি ৰূপে অংশগ্ৰহণ কৰি জিলা কৃষি বিষয়া কাৰ্যালয়ৰ কৃষি সহকাৰী সঞ্চালক শ্ৰীযুত দুলেশ্বৰ মাৰণে সকলো খেতিয়ককে সাতামপুৰুষীয়াভাৱে সাঁচি ৰখা বিভিন্ন জাতৰ শস্য বিলাকৰ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ আহ্বান জনায়। উক্ত অনুষ্ঠানত আগবঢ়োৱা বক্তব্য খিনি হ'ল ১). আই. পি. আৰ. – কি, কিয় আৰু কেনেকৈ? ২). শস্য জাত সুৰক্ষা তথা কৃষকৰ অধিকাৰ আইন, ২০০১ (কৃষক অধিকাৰ) ৩). কৃষকৰ জাত পঞ্জীয়ন কৰা পদ্ধতি আৰু ৪). উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণৰ বাবে পঠিয়াব লগা আবেদন পত্ৰ পূৰণ কৰাৰ অনুশীলন গোটেই অনুষ্ঠানটি ডিব্ৰুগড়

অনাত্তাৰ কেন্দ্ৰই বাণীৱদ্ধ কৰে আৰু ১০ এপ্ৰিল তাৰিখে সঞ্চয়া ৬ বাজি পোন্ধৰ মিনিটত গঁও বাইজৰ অনুষ্ঠানৰ যোগেদি প্ৰাচাৰিত কৰে। কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিক্ৰগড়ৰ ভূমি বিজ্ঞান বিভাগৰ বিজ্ঞানী উৎ আৰাধনা বৰুৱাই আগবঢ়োৱা শলাগৰ শৰাইৰ জৰিয়তে অনুষ্ঠানটিৰ সফল সমাপন কৰা হয়।

আই. পি. আৰ. – কি, কিয় আৰু কেনেকৈ?

-অৰূপ কুমাৰ শৰ্মা

শস্য-ৰক্ষন বিশেষজ্ঞ,

কৃষি বিজ্ঞান বেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়

মানুহৰ বুদ্ধিমত্তাইহে মানুহক আন জীৱতকৈ শ্ৰেষ্ঠতৰ কৰিছে। এই বুদ্ধিমত্তাই মানুহক প্ৰদান কৰিছে সৃষ্টিশীলতা। সৃষ্টিশীল মানৱে নিজৰ চৌপাশৰ প্ৰকৃতিৰ পৰা ভিন ভিন সম্ভাৰ বুটলি সেইবোৰক নিজৰ প্ৰয়োজনীয় সম্পদ বা সামগ্ৰীলৈ ৰূপান্তৰ কৰিছে। এই সামগ্ৰীসমূহে মানুহৰ প্ৰয়োজন পূৰণ কৰাৰ উপৰিও বহুক্ষেত্ৰত মানুহৰ কষ্ট লাঘৱ কৰি জীৱনতোক অধিক সূচল আৰু আৰামদায়ক কৰি তুলিছে। বুদ্ধিৰ বলতে মানুহে কঠিন কাম এতিক সহজসাধ্য কৰি তুলিছে। এক কথাত, এই সামগ্ৰী বা সম্পদসমূহে সমগ্ৰ মানৱজাতিৰ কল্যাণ সাধিছে। সেয়ে, প্ৰতিজন মানুহে এনে সূজনীশীল শক্তিক সমানি লৈছে তাৰু এনে শক্তিৰ বলত সৃষ্টি হোৱা সামগ্ৰী বা সম্পদৰাজিৰ ওপৰত সৃষ্টিকৰ্তা ব্যক্তিজনক এক অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে। সৃষ্টিশীলতাৰ বাবে প্ৰদান কৰা এনে অধিকাৰক আই. পি. আৰ. (ৰীনতলেলচেতুল ফৰ্মপ্ৰেতয় রঞ্জিত) বোলা হয়। এজন বিজ্ঞানীয়ে আবিষ্কাৰ কৰা এতি নতুন ঘন্টা, এজন শিল্পীয়ে সৃষ্টি কৰা এতি নতুন সংগীত বা কলা আদি এনে অধিকাৰৰ অন্তৰ্ভুক্ত; আনহে নেলাগে যুগ যুগ ধৰি কৃষকে নিজৰ হিয়াৰ আমৰ্ত্তুৰ দৰে জীয়াই ৰখা শস্যৰ জাঁতসমূহৰ বাবেও কৃষকক এনে অধিকাৰ প্ৰদান কৰা হয়।

এক কথাত আই. পি. আৰ. হ'ল উদ্যোগিক, বৈজ্ঞানিক, সাহিত্যিক তথা কলাসুলভ সৃষ্টিৰাজিৰ বাবে সৃষ্টিকৰ্তাজনৰ বা সৃষ্টিকৰ্তাসকলৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰা এক ন্যায়গত অধিকাৰ। অৱশ্যে এক নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ বাবেহে এই অধিকাৰ ন্যায়গতভাৱে বাহাল থাকে; তাৰ পিছত ই বাজহৰা সম্পত্তি হৈ পৰে। এই অধিকাৰে সৃষ্টিকৰ্তা বিজ্ঞানী, শিল্পী, চিত্ৰকৰ বা কৃষকজনক এই নিৰ্দিষ্ট সময়খনিত একধৰণৰ ৰক্ষাকৰণ প্ৰদান কৰে, যাৰ ফলত তেওঁৰদ্বাৰা সৃষ্টি সম্পদ, সামগ্ৰী বা কৰ্মপন্থাৰ সঠিক প্ৰয়োগ বা বানিজ্যিকৰণৰ ওপৰত কেৱল সৃষ্টিকৰ্তাৰহে অধিকাৰ থাকে; তেওঁৰ অনুমতি অবিহনে কোনো ব্যক্তি বা কোম্পানীয়ে তেওঁৰদ্বাৰা সৃষ্টি সম্পদ, সামগ্ৰী বা কৰ্মপন্থাৰ ব্যৱসায় কৰিব নোৱাৰে। এই অনুমতিৰ বিনিময়ত তেওঁ ক্ৰেতাজনৰ (ব্যক্তি বা কোম্পানী) পৰা ৰয়েল্লিং লাভ কৰে। স্পষ্টত: এই অধিকাৰৰ অধীনত অহা সম্পদবোৰৰ বেচা-কিনা কৰিব পাৰি; সেয়ে সম্পদৰ উপযোগিতাৰ মাত্ৰা তথা ব্যৱসায়ৰ পৰিধিৰ ভিত্তিত সৃষ্টিকৰ্তাজন অৰ্থনৈতিকভাৱে লাভৱান হয়। প্ৰকৃতাৰ্থত সৃষ্টিকৰ্তা বা আবিষ্কাৰকজনৰ বুদ্ধিমত্তাক স্বীকৃতি প্ৰদান তথা অৰ্থনৈতিক দিশত উদগনি দিয়াটোৱেই হৈছে এই অধিকাৰ আইনখনৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য। বিশ্ব বানিজ্য সংস্থা (উৰলদ থৰাদ (ওৰগানসিয়াটান) ৰ অধীনত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত থৱীফশ (থৰাদ (ৱলোতদে অসপচেতস ঈইফৰ) নামৰ এখন চুক্তি দ্বাৰা এই অধিকাৰৰ সতে জড়িত ব্যৱসায় সংক্ৰান্তীয় বিভিন্ন দিশ নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে।

আলোচ্য অধিকাৰৰ বিভিন্ন দিশ চালি-জাৰি চালে এয়া স্পষ্ট হৈ পৰে যে মুখ্যত: তলৰ উদ্দেশ্যকেইটাৰ বাবেই বিশ্বব্যাপী ইয়াৰ সাৰ্বজনীক গ্ৰহণযোগ্যতা লাভ কৰিছে:

(১) ননসৃষ্টির বাবে সৃষ্টিকর্তা/আবিষ্কারকজনক উৎসাহ যোগেরা।

(২) সৃষ্টিকর্তা/আবিষ্কারকজনক যোগ্য স্বীকৃতি প্রদান করা।

(৩) বুদ্ধিমত্তার বাবে আর্থিকভাবে লাভালাভ নিশ্চিত করা।

(৪) প্রকৃত তথা নির্ভেজাল সম্পদ প্রাপ্তির নিশ্চয়তা প্রদান করা।

আলোচ্য অধিকার মূলত: দুভাগত ভাগ করিব পারি:

(f) উদ্যোগিক সম্পদ অধিকার (নিন্দুসত্রালি ফৌপরেতের রাগিহত): এই অধিকারৰ অন্তর্গত বিভিন্ন অধিকারবোৰ হ'ল - পেটেন্ট (ফাতনেত), ট্রেডমার্ক (থৰাদমোৰক), উদ্যোগিক ডিজাইন (নিন্দুসত্রালি দসেগিন) আৰু উৎসৰ ভৌগলিক মাপক চিহ্ন (ঘণ্টেগৰাপহচিলনীনদচিতানি ই সুৰচচ: ঘৰী)

(g) সৰ্বস্বত্ত্ব আৰু আন আন সম্পর্কীয় অধিকার (ছাপয় রাগিহত নদ তৈহৰে ৰলোতদে ৰাগিহতস): সাহিত্য, কলা, সংগীত, চিনেমা, কলাসুলভ প্ৰদৰ্শন আদিৰ সতে জড়িত সৃষ্টিবাজি এই অধিকারৰ অন্তর্গত।

বিছুমান অধিকারৰ বিষয়ে তলত উল্লেখ কৰা হ'ল -

(ক) পেটেন্ট (ফাতনেত): কোনো এতি নতুন বস্তুৰ বা কোনো এক নতুন কৰ্মপ্ৰণালীৰ আবিষ্কার, যিয়ে সমাধান কৰিব নোৱাৰা এক কাৰিকৰী সমস্যা বা কেৰোণ এতিৰ আশু সমাধান আনি দিয়ে, তেনে আবিষ্কারৰ বাবে আবিষ্কাৰকে পেটেন্ট লাভ কৰে। পেটেন্টৰ যোগেদি আবিষ্কারকজনৰ অধিকার সুৰক্ষিত কৰা হয়। পেটেন্ট লাভৰ বাবে আবিষ্কৃত বস্তুবিধ বা কৰ্মপ্ৰণালীতি আগতে কোনেও নজনা বা অভূতপূৰ্ব হ'ব লাগিব, নতুনকৈ আবিষ্কৃত আৰু উদ্যোগিক প্ৰয়োগ থকা হ'ব লাগিব। পেটেন্টৰ যোগেদি আবিষ্কারকজনক ২০ বছৰ কাল মালিকীস্বত্ত্ব প্রদান কৰা হয়। পেটেন্টৰ অধীনত অহা বস্তুবিধ বা কৰ্মপ্ৰণালীতি মালিকৰ অনুমতি অবিহনে কোনো ব্যক্তি বা কোম্পানীয়ে উৎপাদন, ব্যৱহাৰ বা প্ৰয়োগ, বিতৰণ তথা বিক্ৰি কৰিব নোৱাৰে। অৱশ্যে এই ২০ বছৰ কাল উকলি যোৱাৰ পিছত সেই বস্তুবিধ বা কৰ্মপ্ৰণালীতি ৰাজহৰা সম্পত্তি হৈ পৰে; অৰ্থাৎ মালিকৰ অনুমতি অবিহনে যিকোনো ব্যক্তি বা কোম্পানীয়ে সেই বস্তুবিধ বা কৰ্মপ্ৰণালীতিৰ সহায়ত উৎপাদন, ব্যৱহাৰ বা প্ৰয়োগ, বিতৰণ তথা বিক্ৰি কৰিব পৰা হয়।

(খ) ট্রেডমার্ক (থৰাদমোৰক): ট্রেডমার্ক হ'ল যিকোনো কোম্পানী বা ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানে ব্যৱহাৰ কৰা বিশেষধৰণৰ নিজস্ব চিহ্ন। এই চিহ্ন দেখিবলৈ কোনো প্ৰাকৃতিক জীৱৰ ছবি (যেনে: আমুল, ৎঙ্গত), চহী, নাম (যেনে: শুৎতা), সা-সজুলি, লেবেল, সংখ্যা বা ৰঙৰ সমাহাৰ (যেনে: ওচিবৌসাইট) হ'ব পাৰে। এই বিশেষধৰণৰ চিহ্ন বা ট্রেডমার্কে কোনো এটা কোম্পানী বা ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানৰ দ্বাৰা উৎপাদিত সামগ্ৰীবোৰক এক নিজস্ব চিনাকি প্ৰদান কৰে আৰু আন কোম্পানী বা ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত একেধৰণৰ উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ পৰা পৃথক কৰে। এজন গ্ৰাহকে ট্রেডমার্ক চায়ে সেই বিশেষ কোম্পানীতি বা কোম্পানী/ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানতিৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত সামগ্ৰীবোৰক চিনি পায় আৰু গুণগত মান ঠারৱ কৰিব পাৰে। ট্রেডমার্ক পাৰলৈ ৰেজিস্ট্ৰেচন কৰিব লাগে। ট্রেডমার্ক ব্যৱহাৰৰ অধিকার আৰম্ভনিতে ১০ বছৰ কাল দিয়া হয় যদিও পিছলৈ সময়ে সময়ে নবীকৰণ কৰা হয়।

(গ) সর্বস্বত্ত্ব বা কপিৰাইট (ছাপযৰগিহতস): সাহিত্য, কলা, সংগীত, চিনেমা, চিত্ৰ আৰু আন কলাসুলভ প্ৰদৰ্শন আদিৰ সতে জড়িত নতুন (অভূতপূৰ্ব) সৃষ্টিবাজি এই অধিকাৰৰ অন্তৰ্গত। সকলো ধৰণৰ নতুন সাহিত্যকৰ্ম (যেনে: কবিতা, গল্প, প্ৰবন্ধ, নাটক আদি), কম্পিউটাৰৰ কাম, চিনেমা, সংগীত (নাচ, গান, সুৰ, বাদ্য আদি), চিত্ৰ (ছবি, ফটো আদি), কলাসুলভ কৰ্ম (প্ৰতিমূৰ্তি বা স্মৃত্য কৰ্ম, মেপ অংকন, বিজ্ঞাপন, কাৰিকৱী ছবি অংকন আদি) আৰু আন কলাসুলভ প্ৰদৰ্শন আদিৰ সতে জড়িত নতুন সৃষ্টিবাজিক এই অধিকাৰে সামৰি লয়। কপিৰাইট পাৰলৈ ৰেজিষ্ট্ৰেচন কৰিব নেলাগে। সৃষ্টিকৰ্তাজনে কোনো নতুন সৃষ্টিৰ বাবে কপিৰাইট দাবী কৰিবলৈ “কপিৰাইট জাননী”ৰ সহায়ত তেওঁৰ দাবী ৰাজহৰা কৰিব লাগে। ৰেজিষ্ট্ৰেচন কৰিব নেলাগে যদিও “ চিহ্ন ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। সাহিত্যকৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত এই অধিকাৰ সাহিত্যিকজনৰ জীৱনকাল আৰু ৬০ বছৰলৈ বাহাল থাকে। তি.ভি., বেডিও আদিৰ যোগেনি প্ৰচাৰ হোৱা অনুষ্ঠানৰ ক্ষেত্ৰত এই অধিকাৰ অনুষ্ঠানতি প্ৰচাৰ হোৱা দিনৰ পাছৰ বছৰতিৰ (১লা জানুৱাৰীৰ) পৰা ২৫ বছৰলৈ বাহাল থাকে।

(ঘ) ভৌগলিক উৎসৰ মাপক চিহ্ন (ঘণ্টগৰাপছচিলীনদচিতোনি ই সুৰচে বী): ভৌগলিক উৎসৰ মাপক চিহ্ন কোনো এতি অঞ্চলৰ বিশেষ গুণমানসম্পন্ন বস্তু বা সামগ্ৰীৰ বাবে প্ৰদান কৰা হয়। এতি অঞ্চলৰ বিশেষ বতৰ আৰু মাতিৰ গুণাগুণৰ বাবে খেতিৰ পৰা উৎপাদিত বস্তুৱে এই ভৌগলিক মাপক চিহ্ন পাৰলৈ সক্ষম হয়। শেহতীয়াকৈ তেজপুৰৰ লিচুৱে এই ভৌগলিক মাপক চিহ্ন পাৰলৈ সক্ষম হৈছে। আনহাতে কোনো এতি অঞ্চলৰ লোকসকলৰ বিশেষ কৌশলী গুণ বা পৰম্পৰাগত গুণৰ বাবে এই অধিকাৰ পায়; যেনে: ভৰিজিভহুজিৰ অসমৰ মুগা ৰেচম, অৰ্থোডক্স চাহৰ ভৌগলিক মাপক চিহ্নৰ বাবে ৰেজিষ্ট্ৰেচন কৰা হৈছে।

(ঙ) উদ্যোগিক ডিজাইন (ৰীনদুস্তৰালি দসেগিন): যিবোৰ সৃষ্টিকৰ্মৰ যোগেনি এবিধ উদ্যোগজাত সামগ্ৰী দেখিবলৈ শুৱনি বা সামগ্ৰীবিধৰ ডিজাইন মনোমোহা হৈ পৰে, সেইবোৰ সৃষ্টিকৰ্মৰ বাবে এই অধিকাৰ প্ৰদান কৰা হয়। আৰম্ভনিতে ১০ বছৰ কাল দিয়া হয় যদিও পিছলৈ আৰু ৫ বছৰ কাল বঢ়াই দিয়া হয়।

(চ) ব্যৱসায়ী গোপনতা (থৰাদে সচেৰতে): এই অধিকাৰ আন অধিকাৰবোৰতকৈ বেলেগ। ই অতি গোপনীয়। আনকি এই অধিকাৰ পোৱাজনে বা মালিকে ব্যৱসায়ী গোপনতা চৰকাৰকো নজন্মায়। এই অধিকাৰে কোনো ব্যৱসায়ৰ বস্তুৰ বিক্ৰি বা বিতৰণ কৰা পদ্ধতিৰ গোপনীয়তা, ক্ৰেতাৰ নামৰ গোপনীয়তা, বিজ্ঞাপনৰ কৌশলৰ গোপনীয়তা, উৎপাদন কৌশলৰ গোপনীয়তা অদিক সামৰি লয়।

(ছ) নতুন জাতৰ সংৰক্ষণ অধিকাৰ (ফৰ্বাতচেতোনি ই গৱে ঢাৰতিয়): এই অধিকাৰ আইনখনৰ উদ্দেশ্য হৈছে কৃষকক জাততিৰ খেতিয়ক আৰু সংৰক্ষক হিচাবে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা। ২০০৫ চনৰ পৰা এই অধিকাৰ আইনখন আমাৰ দেশত প্ৰৱৰ্তন কৰা হয়। কৃষকৰ জাতৰ বাবে এই অধিকাৰতি পাৰলৈ চাৰিটা গুণ থাকিব লাগে : (ক) নৱ্যতা, (খ) স্বকীয়তা, (গ) সমতা, (ঘ) স্থিৰতা। কৃষকৰ “নতুন জাতৰ সংৰক্ষণ অধিকাৰ”ৰ বিষয়ে পিছৰ অধ্যায়বোৰত বিশেষভাৱে আলোচনা কৰা হৈছে।

@@@@@@@

শস্য জাত সুরক্ষা তথা কৃষকৰ অধিকাৰ আইন, ২০০১, কৃষকৰ অধিকাৰ

জৱিকশোৱ কুমাৰ শৰ্মা,

মুখ্য বিজ্ঞানী

আঞ্চলিক কৃষি গৱেষণা কেন্দ্ৰ উত্তৰ লখিমপুৰ,

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ

কৃষকৰ সাতোতা অধিকাৰ এনেধৰণৰ :

- ১) কৃষকৰ জাত পঞ্জীয়ন কৰাৰ অধিকাৰ আৰু তাৰ যোগেদি কৃষক সকলে প্ৰজননবিদৰ অধিকাৰ লাভ।
- ২) শস্যৰ ভূমি-জাত আৰু বন্য সমৰ্পণীয় অনুৰংশিক সম্পদৰ সংৰক্ষক ক্ষেত্ৰে লাভাংশৰ অধিকাৰ।
- ৩) পঞ্জীয়নকৃত জাতৰ মুক্তভাৱে খেতি কৰা, সঁচ বৰ্খা, বীজ বিনিময় কৰা আৰু বিক্ৰী কৰাৰ অধিকাৰ (গ্ৰেণাজ বীজ বিক্ৰী কৰাৰ বাবে অৱশ্যে প্ৰজননবিদৰ অনুমতিৰ প্ৰয়োজন)।
- ৪) কৃষক সম্পদায়ৰ দ্বাৰা প্ৰতিপালিত উক্তিদ সম্পদ ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰজননবিদৰ নতুন জাত উত্তোৱন কৰিলে তাৰ বাণিজ্যিকৰণৰ যোগেদি যি আৰ্থিক লাভ হ'ব তাৰ এক ন্যায়সংগত অংশ কৃষক সম্পদায়ে দাবী কৰিব পাৰিব।
- ৫) কৃষক সকলে জ্ঞাত বা অজ্ঞাতভাৱে প্ৰজননবিদৰ অধিকাৰ হানি কৰা কাম কৰিলে তেনে অপৰাধৰ পৰা কৃষক সকলে ৰেহাই পাৰ।
- ৬) কৃষকৰ জাত পঞ্জীয়ন, ন্যায়াধিকৰণ বা ন্যায়ালয়ৰ কাৰ্যক্রমণিকাৰ বাবে দিব লগা সকলো মাচুলৰ পৰা ৰেহাই পাৰ।
- ৭) পঞ্জীয়নকৃত জাতৰ খেতি কৰি প্ৰজননবিদে দাবী কৰা উৎপাদন অনুৰূপ পৰিৱেশত খেতি কৰি কৃষকসকলৰ লোকচান হ'লে ক্ষতিপূৰণ পোৱাৰ অধিকাৰ।

খাদ্য আৰু কৃষিৰ বাবে উক্তিদ অনুৰংশিক সম্পদ সম্পৰ্কীয় আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চুক্তিখনে কৃষকৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কে কি কৈছে?

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ অধীনত খাদ্য আৰু কৃষি সংস্থাই গ্ৰহণ কৰা এই চুক্তিখনৰ তৃতীয় খণ্ডত কৃষকৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কে এক পৃষ্ঠাতকৈও চুটি এটা দফা (৯ নং দফা) আছে। এই দফাত নিম্নোক্ত তিনিটা ধাৰা আছে।

- ১) চুক্তিৰন্ধ হোৱা দেশসমূহে পৃথিবীৰ সকলো অঞ্চলৰ থলুৱা কৃষক সম্পদায়ৰ, বিশেষকৈ শস্যৰ উৎপন্নি আৰু বৈচিত্ৰ কেন্দ্ৰ সমূহত অভীজৰ পৰা ভৱিষ্যতলৈ উক্তিদ অনুৰংশিক সম্পদসমূহৰ, যিবিলাকৰ ওপৰত পৃথিবীৰ খাদ্য আৰু কৃষিৰ ভেঁতি স্থাপন হৈছে, সিবিলাকৰ সংৰক্ষণ আৰু বিকাশৰ বাবে আগবঢ়োৱা প্ৰভুত অবিহণাৰ স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিছে।

২) ৰাষ্ট্ৰসমূহে মতপোষণ কৰে যে খাদ্য আৰু কৃষিৰ বাবে উক্তিদ আনুবংশিক সম্পদসমূহৰ প্ৰসংগত কৃষকৰ অধিকাৰ বাস্তৱত বৰপাইত কৰাৰ দায়িত্ব ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ। ৰাষ্ট্ৰসমূহে আইন প্ৰণয়ন কৰোতে নিয়োক্ত কৃষক অধিকাৰ সমূহ সুৰক্ষিত কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা উচিত।

- ক) খাদ্য আৰু কৃষিৰ বাবে উক্তিদ আনুবংশিক সম্পদ সম্পর্কীয় পৰম্পৰাগত জ্ঞানৰ সুৰক্ষা;
- খ) খাদ্য আৰু কৃষিৰ বাবে উক্তিদ আনুবংশিক সম্পদসমূহ ব্যৱহাৰৰ পৰা অহা লাভৰ অংশ সমানুপাতিকভাৱে পোৱাৰ অধিকাৰ; আৰু
- গ) খাদ্য আৰু কৃষিৰ বাবে উক্তিদ আনুবংশিক সম্পদসমূহ সংৰক্ষণ আৰু সন্তুলিত ব্যৱহাৰ সম্পর্কে বাস্তীয় পৰ্যায়ত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰোতে ভাগ লোৱাৰ অধিকাৰ।

৩) দেশীয় আইন সন্মত, খেতিৰ পৰা সঞ্চিত বীজ বা ৰোপন সামগ্ৰীৰ সঞ্চয়, ব্যৱহাৰ, বিনিময় আৰু বিক্ৰী কৰা কৃষকৰ অধিকাৰ এই দফাত থকা কোনো কথাই সংকুচিত কৰিব নোৱাৰিব।

উক্তিদ জিনসমগ্ৰ ৰক্ষক পুৰক্ষাৰ

শস্য আৰু তাৰ বনৰীয়া উক্তিদৰ সংৰক্ষণ, উৎকৰ্ষ সাধন, সিবিলাকৰ মূল্য সংযোজনত অৰিহণাৰ বাবে সমূহীয়া ভাৱে বা গাইগুটীয়াকৈ কৰা উল্লেখনীয় কামৰ বাবে এই পুৰক্ষাৰ দিয়া হয়। ইয়াৰ দ্বাৰা কৃষকসকলে খাদ্য আৰু কৃষি নিৰাপত্তাৰ বাবে কৰা কামৰ শলাগ লোৱা হয় আৰু তেনে কাম আগবঢ়াই নিয়াৰ প্ৰচেষ্টাক উৎসাহ যোগোৱা হয়।

প্ৰাধিকৰণে বছৰি উক্তিদ জিনসমগ্ৰ ৰক্ষক সমূহীয়া পুৰক্ষাৰ কৃষক বা জনজাতীয় সম্পদায়ক, উক্তিদ জিনসমগ্ৰ ৰক্ষক কৃষক পুৰক্ষাৰ আৰু উক্তিদ জিনসমগ্ৰ ৰক্ষক কৃষক স্বীকৃতি প্ৰদান কৰে। সমূহীয়া পুৰক্ষাৰ পাঁচটা কৃষক সম্পদায়ক দিয়া হয়। এই পুৰক্ষাৰত থাকে এখন প্ৰশংস্তি পত্ৰ, এটা স্মাৰক আৰু ১০ লাখ টকা নগদ ধন। কৃষক পুৰক্ষাৰ বছৰি দহ জনক দিয়া হয় আৰু এই পুৰক্ষাৰত এখন প্ৰশংস্তি পত্ৰ, এটা স্মাৰক আৰু নগদ এক লাখ টকা প্ৰদান কৰা হয়। কৃষক স্বীকৃতি পত্ৰ বছৰি ২০ জন কৃষকক দিয়া হয়। ইয়াত থাকে একোখন প্ৰশংস্তি পত্ৰ আৰু একোটা স্মাৰক। সৱিশেষ প্ৰাধিকৰণৰ বেচাইতে পোৱা যায়।

কৃষকর জাত পঞ্জীয়ন করা পদ্ধতি

ড° আবাদিনা বৰুৱা

ভূমি বিজ্ঞান বিশেষজ্ঞা,

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিক্ৰিগড়

কৃষকসকলে পৰম্পৰাগত ভাৱে নিজৰ পথাৰত কোনো এটুকুৰা মাতিত খেতি কৰি উত্তৰণ কৰা বা একে মূলীয় কোনো বনৰীয়া শস্যৰ পৰা উত্তৰণ কৰা, নিজা জ্ঞান থকা জাত সমূহেই হৈছে “কৃষকৰ জাত”।

কৃষকৰ অধিকাৰ সমূহ :

- ১) নিজা পথাৰত খেতি কৰা, পঞ্জীয়ন কৰা বা নকৰা জাতসমূহৰ বীজৰ সংৰক্ষণ, ব্যৱহাৰ, বীজ সিঁচা, বিনিময় বা বিক্ৰী কৰাৰ কৃষকজনৰ সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ থাকে।
- ২) সংকৰণৰ জৰিয়তে “কৃষকৰ জাত”ৰ ব্যৱহাৰ কৰি ব্যৱসায়িক ভাৱে লাভজনক নতুন জাত উৎপাদন কৰিলে কৃষকজন বা কৃষকসকলেও সম্পূৰ্ণ লাভ পোৱাৰ অধিকাৰ আছে।
- ৩) শস্যৰ বংশগতি বাহক উৎস সমূহ সংৰক্ষণৰ বাবে কৃষকজন বা কৃষকসকলৰ পুৰক্ষাৰ বা সুনাম পোৱাৰ অধিকাৰ আছে।
- ৪) পঞ্জীয়নভুক্ত জাতসমূহৰ উপযুক্ত পৰিমাণে বীজৰ যোগান উচিত মূল্যত পোৱাৰ অধিকাৰ কৃষকজনৰ থাকে।
- ৫) পঞ্জীয়নভুক্ত জাতসমূহে ভাল উৎপাদন দিব নোৱাৰিলে (পাবলগীয়া উৎপাদনতকৈ বহুত কম উৎপাদন দিলে) কৃষকজনে ক্ষতিপূৰণ দাবী কৰাৰ অধিকাৰ থাকে।
- ৬) “কৃষকৰ জাত” পঞ্জীয়ন কৰাৰ অধিকাৰ কৃষকজন বা কৃষকসকলৰ গোটোৰ থাকে।
- ৭) “আৱশ্যক অনুযায়ী উত্তৰণ কৰা জাত” সমূহ যদি “কৃষকৰ জাত” ব্যৱহাৰ কৰি উত্তৰ কৰা হয় তেন্তে এনে জাতৰ বাণিজ্যিকীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত কৃষকজন বা কৃষকসকলৰ আগতীয়া অনুমতিৰ প্ৰয়োজন।
- ৮) সকলোৰোৰ প্ৰশাসনীয় আৰু আইন সম্বন্ধীয় কাম-কাজৰ মাচুল সমূহৰ পৰা কৃষকজন বা কৃষকসকলক বেহাই দিয়া হয়।
- ৯) প্ৰথমবাৰৰ বাবে অজানিতে কৃষকজনে বা কৃষকসকলে “উত্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষকৰ অধিকাৰ সুৰক্ষা আইন” উলঙ্ঘন কৰিলে সম্পূৰ্ণ আইনজনিত প্ৰতিৰক্ষা কৃষকক দিব লাগে।

পঞ্জীয়ন কৰিবৰ বাবে কোনে কোনে আবেদন কৰিব পাৰে

- ১) জাতটোৰ সংকৰণ ঘটোৱা বিজ্ঞানী বা তেওঁৰ লগত জড়িত ব্যক্তি
- ২) কৃষকজন বা কৃষকসকলৰ গোট
- ৩) জাতটোৰ সংকৰণ ঘটোৱা ব্যক্তিগত বা ৰাজহৰা প্ৰতিষ্ঠান

“কৃষক জাত” পঞ্জীয়ন করিবল কারকসমূহ

ক) নৰ্য : পঞ্জীয়ন কৰিব লগীয়া জাতটো নতুন হ'ব লাগে আৰু এবছৰতকৈ অধিক বাণিজ্যিক ভাৱে খেতি কৰা হ'ব নালাগে।

খ) স্পষ্ট স্বকীয়তা : পঞ্জীয়ন কৰিব লগীয়া জাতটোৰ আনবোৰ জাততকৈ এটা হ'লেও স্পষ্টভাৱে স্বকীয় বৈশিষ্ট্য/গুণ থাকিব লাগে।

গ) সমতা: পঞ্জীয়ন কৰিব লগীয়া জাতটোৰ আৱশ্যকীয় বৈশিষ্ট্য সমূহৰ সমতা থাকিব লাগিব।

ঘ) স্থিৰতা: জাতটোৰ বাৰে বাৰে প্ৰজনন বা এক নিৰ্দিষ্ট চক্ৰীয় প্ৰজননৰ পিছতো আৱশ্যকীয় বৈশিষ্ট্য/গুণ সমূহ সলনি হ'ব নালাগিব।

কৃষক জাত এটা কেনেকৈ পঞ্জীয়ন কৰিব পাৰিব

ভাৰতবৰ্ষত ২০০৫ চনত নতুন দিল্লীত “উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষকৰ অধিকাৰ সুৰক্ষা আইন” প্ৰাধিকৰণ প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল। এই প্ৰাধিকৰণৰ এটা শাখা গুৱাহাটীৰ খানাপাৰাত ২০১১ চনত স্থাপন কৰা হয় আৰু উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ কৃষকৰ জাত পঞ্জীয়ন আৰু সুৰক্ষা প্ৰদানৰ দায়িত্ব এই শাখাই পালন কৰে।

নতুন উক্তিদৰ জাত বা “কৃষক জাত” পঞ্জীয়ন কৰিবলৈ প্ৰপত্ৰ নং ১ আৰু “আৱশ্যক অনুযায়ী উভাৱন কৰা জাত” পঞ্জীয়ন কৰিবলৈ প্ৰপত্ৰ নং ২ পূৰণ কৰিব লাগে। প্ৰপত্ৰ সমূহ গুৱাহাটীত থকা প্ৰাধিকৰণৰ কাৰ্য্যালয় নতুবা ‘ৱৱৱৱ-পলানতুতুহৰতিয়-গৌড়-নি’ ৱেবচাইটৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিব।

“কৃষক জাত” পঞ্জীয়ন কৰিবলৈ কেনেদৰে আবেদন কৰিব পাৰিব

১) প্ৰাধিকৰণেৰ নিৰ্দিষ্ট কৰি দিয়া প্ৰপত্ৰতহে আবেদন কৰিব লাগিব

২) তলৰ ঠিকনাত আবেদন কৰিব

ৱেবসাইটৰাৰ,

ফৰ্বীতচেতনি ই ফলানত ঢাৰতিসে নদ দীৰ্ঘমৰেস’ রগিহত তুতহীৰতিয়

ঝৌড়ত-ইন্দোনেশীয় ওনিসিতৰয় ই অগৰচিলতুৰু,

ধপোৰতমনেত ই অগৰচিলতুৰু নদ ছাঁ-পৰোতানি,

ণতশছ ছাঁমপলয়ে, ধৰ্ম ওপপ-থীদাপুৰ ঢলিলাগ,

ণৱে ধলেহ-১১০ ০১২

থলে: +৯১-১১-২৫৮৪০৭৭৭

৩) “কৃষক জাত” পঞ্জীয়ন কৰিবৰ বাবে কোনো মাচুল দিব নালাগে

৪) “উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষকৰ অধিকাৰ সুৰক্ষা আইন” প্ৰাধিকৰণে কৃষকে পূৰণ কৰা প্ৰপত্ৰ সমূহ পৰীক্ষা কৰি যদি “ডাচ পৰীক্ষা”ৰ (স্পষ্ট স্বকীয়তা, সমতা, স্থিৰতা) সম্পূৰ্ণ কৰা বুলি ভাৱে তেন্তে এটা পঞ্জীয়ন নম্বৰ জাতটোক দিয়ে আৰু ‘ফলানত ঢাৰতিয় যুৰনাল’ (উক্তিদৰ জাত আলোচনী)ত ৩

মাহৰ বাবে প্রকাশ কৰে। কোনোবাই জাতটোৰ স্বকীয়তা সম্পর্কে কৰা আবেদনৰ বিৰোধিতা কৰিলে আবেদন কৰোঁতাজনক এই বিৰোধিতা খণ্ডন কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজন হ'লে ২ মাহ সময় প্ৰাধিকৰণে দিয়ে।

৫) যদি কোনেও আবেদন কৰা জাতটোৰ বিৰোধিতা নকৰে, তেন্তে প্ৰাধিকৰণে জাতটোৰ পঞ্জীয়ন কৰি জাতটোৰ অধিকাৰ কৃষকজনক প্ৰদান কৰে।

প্ৰগ্ৰসহ পঠিয়াবলগীয়া বিভিন্ন শস্যৰ পৰিমাণ

ক্রমিক নং	শস্য	কৃষকৰ জাতৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় শস্যৰ বীজৰ পৰিমাণ	আনুমানিক সময়-ভাচ পৰিষ্কাৰ বাবে বীজ পঠিয়াবলগীয়া সময়
১	ধান	১০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	গ্ৰীষ্মকালীন-মাৰ্চ-এপ্ৰিল
২	ঘেঁছ	৩০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	শীতকালীন-আগষ্ট-চেন্দ্ৰমৰ্ত্তী
৩	মাকৈ	৩০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	গ্ৰীষ্মকালীন-মাৰ্চ-এপ্ৰিল শীতকালীন-আগষ্ট
৪	জোৱাৰ	৩০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	গ্ৰীষ্মকালীন-মাৰ্চ শীতকালীন-আগষ্ট
৫	বজৰা	১০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	গ্ৰীষ্মকালীন-মাৰ্চ
৬	মঙ্গমাহ	১০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	গ্ৰীষ্মকালীন-মাৰ্চ
৭	ৰাজমাহ	৩০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	জুন-জুলাই
৮	বুটমাহ	৩০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	শীতকালীন-আগষ্ট
৯	ৰহৰমাহ	৩০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	গ্ৰীষ্মকালীন-মাৰ্চ
১০	মাচুৰমাহ	২০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	শীতকালীন-আগষ্ট
১১	ঘটৰ মাহ	২৫০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	শীতকালীন-আগষ্ট
১২	মাতি মাহ	১০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	গ্ৰীষ্মকালীন-মাৰ্চ
১৩	মৰাপাট (অলিটৰিয়াচ)	২০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	আগতীয়া গ্ৰীষ্মকালীন-জানুৱাৰীৰ প্ৰথম ভাগ
১৪	মৰাপাট (কেপচুলাৰিচ)	১০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	আগতীয়া গ্ৰীষ্মকালীন-জানুৱাৰীৰ প্ৰথম ভাগ
১৫	বিলাহী	২ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	এপ্ৰিল-মে'
১৬	বেঙেনা	৩ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	এপ্ৰিল-মে'
১৭	ভেঞ্জি	২০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	
১৮	আলু	পৈণ্ডত ৩০০ টা (৩.৫-৫ চেমি: ব্যাসাৰ্দ্ধ) আলু	শীতকালীন-চেন্দ্ৰমৰ্ত্তী
১৯	কুঁহিয়াৰ	২০০ কলিসহ আগ	শীতকালীন-উত্তৰ ভাৰত
২০	ভাৰতীয় সৰিয়হ	১০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	
২১	কৰন ৰাই	৫০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	
২২	বেপচীড় সৰিয়হ	৫০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	
২৩	চয়াবিন	৩০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	এপ্ৰিল-মে'
২৪	সূৰ্যমুখী ফুল	৩০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	জুলাই-আগষ্ট
২৫	চফুৱাৰ	৩০০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	জুন-জুলাই
২৬	বাদাম	৩০০০ (স্পেনিচ, ভেলেনচিয়া); ৮০০০ (কাৰ্নেল) ভাৰ্জিনিয়া	গ্ৰীষ্মকালীন-মে'-জুন শীতকালীন-আগষ্ট-চেন্দ্ৰমৰ্ত্তী
২৭	লীনচীড়	২৫০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	জুলাই-আগষ্ট
২৮	তিল	২৫০ গ্ৰাম ক্ষ ৫ পেকেট	এপ্ৰিল-মে'

২৯	পিঁয়াজ	৬০০ পিঁয়াজের ফুটা	বোরার সময় অনুযায়ী
৩০	নহর্ক	১০০০ ফুটা	আগষ্ট-চেন্নেম্বৰ
৩১	আদা	২-৫ কি:গ্রা: কাণ্ড (আদাৰ কাণ্ড অংশ কপাহেৰে পেকেট কৰিব লাগে)	-
৩২	আম	১৪ টা গ্রাফ্ট	-
৩৩	জালুক	৪০ টা গ্রাফ্ট	-
৩৪	নাৰিকল	৫০ টা পুলি (১ বছৰীয়া)	-
৩৫	ভেঙ্গা-অর্কিড	কমেও ২ টাকৈ কাণ্ড থকা ১০ টা আগ অংশ	-
৩৬	ডেন্ড্র'বিয়াম -অর্কিড	কমেও ২ টাকৈ কাণ্ড থকা ১০ টা আগ অংশ	-
৩৭	চিমবিডিয়াম-অর্কিড	কমেও ২ টাকৈ কাণ্ড থকা ১০ টা আগ অংশ	-
৩৮	হালধি	৩ কি:গ্রা: কাণ্ড (হালধিৰ কাণ্ড অংশ কপাহেৰে পেকেট কৰিব লাগে)	-
৩৯	কপাহ	১৫০ গ্রাম ক্ষ ৫ পেকেট	-

পঞ্জীয়ন কৰিব পৰা ৯২ বিধ শস্যৰ বৈজ্ঞানিক নামসহ তালিকা

ক্রমিক নং	শস্য	বৈজ্ঞানিক নাম
১	ধান (রাচি)	গুৱাখাৰা সাতড়ি উ.
২	ঘেঁছ (ভৰণ্দে রহণতে)	থৰতিচুম সেতড়িম উ.
৩	মাকৈ (ঙাবি)	ডণ মায়স উ.
৪	জোৱাৰ (শীৰগহুম)	শীৰগহুম বচিলুৰ (উ.) ঝীনেচহ
৫	বজ্রা (ফৰেল মলিলতে)	ফনেনসিতুম গলুচুম (উ.) র.ভৰ.
৬	বুটমাহ (ছহচিকপা)	ছচিবে বৰতিনুম উ.
৭	ঙুনগবণেন	ডগিনা বাদতিম (উ.) উলিচৰাকে
৮	বৰদবণেন	ডগিনা মুনগী (উ.) ৎপেপৰে
৯	মটৰ মাহ (সীলিদপা)	ফসুম সাতড়িম উ
১০	ৰাজমাহ (খদিনয়ে বণে)	ফহাসলুস ডুলগাৰসি উ.
১১	মচুৰ মাহ (উনেতলি)	উনেস চুলনিবসি ওদেকি
১২	ৰহৰ মাহ (ফগিটেন পা)	ছাজানুস চাজান (উ.) ঙলিসপ.
১৩	ভাৰতীয় সৰিয়হ (নিদানি মুসতাৰদ)	ভৰাসসচি জুচচা উ. ছৰাৰেন : ছীসস
১৪	খাৰান ৰাৰ্চি	ভৰাসসচি চাৰনিাতা অ ভৰুন
১৫	সৰিয়হ (ৱাপসেদে) (তৌৰাৰি)	ভৰাসসচি ৰাপা উ.
১৬	ঘৰহসিৰসীন	ভৰাসসচি নাপুস উ.
১৭	বাদাম (ঘৰীনদনুত)	অৰাচহসি হয়গাগল উ.
১৮	চয়াবিন (শীঘ্ৰবণে)	ঘলয়চনি মাৰ (উ.) ওৰেৰলিল
১৯	সূৰ্যমুখী ফুল (শুনইলীৱৰে)	ওলেনিতহুস ননুস উ.
২০	শাহিলীৱৰে	ছাৰতহামুস তনিচতৰামুসি উ.
২১	ছাসতৰি	ৱচিনুস চামমুনসি উ.
২২	তিল (শসোম)	শসোমুম নিদচুম উ.
২৩	উনিস(দে	উনুমু সতিতসিসমুম উ.
২৪	কপাহ (ধপিলাদি চীততীন)	ঘাসসয়পুমি বৰীৰতুম উ.

২৫	কপাহ (ধপিলাদি চীততাঁন)	ঘাসসয়পুমি হৰেবাচুমে উ.
২৬	কপাহ (থতেৰাপলাদি চীততাঁন)	ঘাসসয়পুমি হৰিসুতুম উ.
২৭	কপাহ (থতেৰাপলাদি চীততাঁন)	ঘাসসয়পুমি বাৰবাদনেসউ.
২৮	মৰাপাট (যুতো)	ছৰচহৰুস লালতীৰুসি উ.
২৯	মৰাপাট (যুতো)	ছৰচহৰুস চাপসুলাৰসি উ.
৩০	কুঁহিয়াৰ (শুগাৰচানো)	শাচচহৰুম উ.
৩১	জালুক (ভলাচকপপেপৰে)	ফপিৰে নগিৰুম উ.
৩২	শ্বালল চাৰদামীম	এলতেতাৰী চাৰদামীম ঙাতাঁন
৩৩	হালধি (থুৰমৰেচি)	ছুৰুমমা লানগা উ.
৩৪	আদা (ঘনিগৰে)	ডনিগবিৰে ইইচিনিলোৱাসচ.
৩৫	বিলাহী (থীমাতো)	উয়াচপৰেসানি লয়চাপৰেসচুম (উ.) খাৰসতনে ষে- সীৰৱ.
৩৬	বেঙেনা (ভৰনিজাল)	শীলানুম মলৌনগনো উ.
৩৭	ভেঙ্গি (ওকৰা)	অবলেমীসচহুস সেচুলনেতুস (উ.) ঙৈনেচহ
৩৮	ফুলকবি (ছুলহিলীৱৰে)	ভৰাসসচি লিবোচণ উ. ড়াৰ. বাঁতৰয়তসি
৩৯	বন্ধাকবি (ছাববাগ)	ভৰাসসচি লিবোচণ উ. ড়াৰ. চাপতিতা
৪০	আলু (ফীতাতো)	শীলানুম তুৰবৌসুম উ.
৪১	পিঁয়াজ (ওনানি)	অলনুমি চপো উ.
৪২	নহৰু (ঘাৰলচি)	অলনুমি সাতড়ুম উ.
৪৩	গোলাপ (রোস)	ৱাসা সপপ. (তহৰে তহান র. দামাসচনো)
৪৪	চন্দ্ৰমল্লিকা (ছহৰয়সানতহমুম)	ছহৰয়সানতহমুম সপপ.
৪৫	আম (ঙানগী)	ঙানগহিৰো নিদচি উ.
৪৬	ধূৰাম রহণতে	থৰতিচুম দুৰুম ধসেই.
৪৭	ধৰ্চিচচুম রহণতে	থৰতিচুম দৰ্চিচচুম উ.
৪৮	ওতহৰে থৰতিচুম সপচেসি	
৪৯	ইচবগোল (ীসাবগীল)	ফলানতাগী ড়াত(সীৰসক
৫০	ঙনেতহীল মনিত	ঙনেতহা বড়নেসসি উ.
৫১	ধামাসক রোস	ৱাসা দামাসচনে ঙেলিল
৫২	ফৰেৰিনিকল	ছাতহাবানতহুস বাসুসে উ.
৫৩	ব্রাঞ্ছী (ভৰাহমা)	ভার্চাপা ঘীননবিডি. ফনেনলেল
৫৪	নাৰিকল (ছীচনুত)	ছীচাস নুচহিৰো উ.
৫৫	অৰ্কিড (ওৰচহদিস)	ডানদা
৫৬	অৰ্কিড (ওৰচহদিস)	ধানদৰ্বাবুমি
৫৭	অৰ্কিড (ওৰচহদিস)	ছয়মবদ্বীমি
৫৮	ডালিম (ফামগেৰানাত)	ফুনচি গৰানাতুম উ.
৫৯	অৰ্কিড (ওৰচহদি)	ছাততলয়ো উনিদল.
৬০	অৰ্কিড (ওৰচহদি)	ফহালানোপসসি ভলুম
৬১	ইউকেলিষ্টাচ (এুচালয়পতুস)	এুচালয়পতুস চামালদুলনেসসি ধহেনহ.
৬২	ইউকেলিষ্টাচ (এুচালয়পতুস)	এুচালয়পতুস তৰেতেচিৰনসি শম
৬৩	কেচুৰিনা (ছাসুৰনি)	ছাসুৰনি টেসিতেহীলাউ উ.
৬৪	কেচুৰিনা (ছাসুৰনি)	ছাসুৰনি জুনগহুহননি ঙতি.
৬৫	তিতা কেৰেলা (ভতিতৰে ঘীৰদ)	ঙীমাৰদচি চহাৰানতৰি উ.
৬৬	জাতিলাও (ভীততল ঘীৰদ)	টাগনোৰী সচিৰোৰী (ঙীল.) শতানদল.
৬৭	তিয়হ (ছুচুমৰৰে)	ছুচুমসি সাতড়ুস উ.

৬৮	ৰঙালাও (ফুমপকনি)	ছুচুৰবতি মাসচহাতা ধূচহ. এষ ফৌৰি.
৬৯	বার্লি (ভাৰলয়ে)	ৰ্ভৰদূম ডুলগাৰড়ে.
৭০	ধনিয়া (ছাইনিদৰে)	ছাইনিদৰুম সাতট্ৰিম উ.
৭১	সৈনুগৰকে	থৰগীনলেলা হাঁনৈম গৰাচুম উ.
৭২	আলমন্দ (অলমান্দ)	ফৰুনুস দুলচসি (ঙলিল.) ধ.অ. উবেব
৭৩	আপেল (অপপল)	ঙালুস দাঁমসেতাচি ভৌৰকহ
৭৪	নাচপতি (ফৱেৰ)	ফয়ৰুনুস চাঁমমুনসি উ.
৭৫	এপিকট (অপৰচিত)	ফৰুনুস বৰমনোচিা উ.
৭৬	চৰী (ছহৰেৰয়)	ফৰুনুস ডুমি উ.
৭৭	উলনুত	যুগলানস বগোড়ি.
৭৮	আঙুৰ (ঘৰাপসে)	ততিসি সপপ.
৭৯	বগৰী (ীনদানি জুজুব)	ডৰিপিতুস মুৰতিনিা উমক.
৮০	চাহ (খণ্ঠ)	ছামলেলা সনিনেসসি
৮১	চাহ (খণ্ঠ)	ছামলেলা সসামচা
৮২	চাহ (খণ্ঠ)	ছামলেলা সপপ লাসচিলয়ষ
৮৩	নেমু (অচদি লমি)	ছতিৰুসুৰানতহীলা শৱনিগল
৮৪	কমলা (ঙানদাৰনি)	ছতিৰুস বতেছুলাতে ভলানচা
৮৫	কমলা (শৱত্তে ওৰানগ)	ছতিৰুস সনিনেসসি (উ.) ওসবচেক
৮৬	বাগানভিলিয়া (ভুগানিড়লিল)	ভুগানিড়লিলা ছাইম এষ যুসস
৮৭	কল (ভানানা)	ঙুসা সপপ.
৮৮	অর্কিড (ওৰচহনি)	ওনচদিমি শৱ.
৮৯	ফাৰিজাত ফুল (ছাননা)	ছাননা উ.
৯০	ফ্লেডিঅ'লাচ (ঘলাদালুস)	ঘলাদালুস উ.
৯১	চিৰাল (ঙুসকমলীন)	ছুচুমসি মলো উ.
৯২	তৰমুজ (উতৰেমলীন)	ছতিৰুলনুস লান্তুস (থহুমব.) ঙানসই.

উক্তিদৰ জাত পঞ্জীয়নৰ বাবে পঠিয়াব লগা আবেদন পত্ৰ পূৰণ কৰাৰ অনুশীলন

ড্র হিৰণ্য কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য

আঁচনি সমষ্টিকৰণ,

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, ডিক্ৰুগড়

আবেদকে মানিবলগ্নীয়া নিয়মাবলী:

১. আবেদকৰ চিনাঙ্গকৰণ:

খেতিয়ক

এখন খেতিয়কৰ সমাজ

বহু খেতিয়কৰ সমষ্টি

(বি.দ্র.: উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণৰ বাবে পঠিয়াব লগা আবেদন পত্ৰ সদায় পঞ্চায়তৰ জৈৱ-বিচিত্ৰতা পৰিচালনা কমিউনিটি, জিলা কৃষি বিষয়া, কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ গৱেষণা সঞ্চালক অথবা জিলা জনাজাতি উন্নয়ন বিষয়া আদিৰ যোগেদিইহে পঠিয়াব পাৰি।) এই প্ৰমাণ পত্ৰত অনুমোদন কৰা বিষয়া জনৰ স্বাক্ষৰ তথা কাৰ্যালয়ত ব্যৱহৃত মোহৰ সম্বলিত এখন প্ৰমাণ পত্ৰত দিব লাগে। ইয়াৰ লগতে এই প্ৰমাণ পত্ৰ খনত খেতিয়ক জনে বা সকলেও স্বাক্ষৰ কৰি উক্তিদৰ জাতৰ বিষয়ে কিছু বিৱৰণ লিখি দিব লাগে।)

২. খেতিয়কজন বা খেতিয়ক সকলৰ নাম আৰু বিৱৰণ:

ক্ৰমিক নং:

নাম:

সম্পূৰ্ণ ঠিকনা:

জাতীয়তা:

৩. নাম আৰু সম্পূৰ্ণ ঠিকনা যাৰ নামত যোগাযোগ কৰিব পাৰি (পিন, দূৰভাৱ আদি সৈতে)

৪. জাতটোৰ বিষয়ে থকা সাধাৰণ বিৱৰণ

ক). জাতটোৰ প্ৰচলিত নাম

খ). বৈজ্ঞানিক নাম:

গ). পৰিয়াল

ঘ). জাতটোৰ বিশেষ নাম:

৫. খেতিয়ক বা আবেদকে পঞ্জীয়ন কৰিবলগ্নীয়া জাতটোৰ বৈশিষ্ট্য :

বিশেষ জাত: বিশেষ মানে হ'ল যে জাতটো বৰ্ণসংকৰ বা অন্য জাতৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বা অন্য জাতৰ নমুনা লৈ উৎপাদিত জাত হ'ব নোৱাৰে। অৰ্থাৎ পৰম্পৰাগত ভাবে চলি থকা মূল জাত হ'ব লাগিব।

অন্য জাত: অন্য জাতৰ ক্ষেত্ৰত আবেদকে জাতটো আচলতে কি জাত তাক ভালদৰে লিখি জনাব লাগিব।

৬. পৰম্পৰাগত ভাবে কৰি থকা পঞ্জীয়ন কৰিবলগ্নীয়া জাতটোৰ খেতিয়কজন বা খেতিয়কবোৰ নাম আৰু ঠিকনা:

ক). নাম:

খ). ঠিকনা

গ). দূৰভাৱ:

ঘ). ফেক্স:

ঙ). ইমেইল:

চ). জাতীয়তা:

যদি বহু খেতিয়ক জড়িত হৈ থাকে তেতিয়াহলে সকলো খেতিয়কৰেই নাম দিয়াতো বাধ্যতামূলক। দৰকাৰ হ'লে এখন বেলেগ পৃষ্ঠাতো একাদিক্ৰমে নামবোৰ ভৰাৰ পাৰে।

৭. পঞ্জীয়ন কৰিবলগ্নীয়া জাতটোৰ জাতটো বানিজ্যিকীকৰণ বা বহুলভাৱে প্ৰচলন কৰা হৈছে নেকি ?

হয়

নহয়

যদি হয় তেলেহ'লে তলত দিয়া তথ্য খিনি জনাব লাগিব

জাতটো প্ৰথম কেতিয়া বিক্ৰি কৰা হৈছিল ?

কোনখন দেশ বা দেশবোৰত ইয়াক সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে ?

লাগতিয়াল বৈশিষ্ট্যবোৰত কিবা পাৰ্থক্য দেখা গৈছে নেকি ?

জাতটোর বিশেষ কি নাম দিয়া বা রখা হৈছে ?
কিবা ব্যবসায়িক চিহ্ন ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে নেকি ?

মই বা আমি (আবেদকৰ নাম-----) ওপৰত উল্লিখিত জাতটো উলিওৱা
বা কৰি থাকোতে আনুবংশিক বা পৈত্রিক উপাদান খিনি ধৰি বখাৰ ক্ষেত্ৰত বিহিত ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

আবেদকৰ স্বাক্ষৰ

আবেদন খন দিয়াৰ সময়ত তলত উল্লেখ কৰা কথা কেইটাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগে:

- ক). আবেদন খন সম্পূৰ্ণ হ'ব লাগিব আৰু স্বাক্ষৰ বিলাক প্ৰকৃত হ'ব লাগিব।
- খ). আবেদনৰ লগত আবেদক আৰু অনুমোদিত বিষয়াৰ স্বাক্ষৰ সম্বলিত সংলগ্ন খন থাকিব লাগিব।
- গ). যদি দৰকাৰ হয় আবেদনৰ লগত ফৰ্ম - পিভি - ১ খন গাঁঠি দিব লাগিব।

সংলগ্ন

উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষক অধিকাৰ আইন ২০০১ ৰ অধিনত উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণৰ বাবে
পঠিয়াৰ লগা আবেদনৰ লগত দিব ল'গা সংলগ্ন:

১). আবেদক খেতিয়কজন বা খেতিয়কবোৰ বা গোটেই খেতিয়ক সমাজ খনৰ নাম:

ক্রমিক নং	সম্পূৰ্ণ নাম	স্থায়ী ঠিকনা
১		
২		

২. জাতটোৰ বিশেষ নাম:

৩. ক). ব্যক্তিগত খেতিয়কজনৰ বাবে:

মই ইয়াৰ দ্বাৰা জনাও যে মই -----ৰাজ্যৰ ----- জিলাৰ-----পঞ্চায়তৰ----- গাঁওৰ বাসিন্দা হৈ
যোৱা বহু বছৰ ধৰি স্থায়ী ভাবে এই জাতটোৰ খেতি কৰি আছোঁ আৰু মই আৰু মোৰ পৰিয়ালেই মুখ্যত: -----
শস্যৰ অন্তৰ্গত -----বৈজ্ঞানিক নাম বিশিষ্ট -----নামৰ এই বিশেষ জাতটোৰ খেতি কৰি আৰু সংৰক্ষণ কৰি
আছোঁ।

৩. খ). বহু খেতিয়ক বা গোটেই খেতিয়ক সমাজ খনৰ বাবে:

আমি ইয়াৰ দ্বাৰা জনাও যে আমি -----ৰাজ্যৰ ----- জিলাৰ-----পঞ্চায়তৰ----- গাঁওৰ বাসিন্দা
হৈ যোৱা বহু বছৰ ধৰি স্থায়ী ভাবে এই জাতটোৰ খেতি কৰি আছোঁ আৰু আমিয়েই মুখ্যত: ----- শস্যৰ অন্তৰ্গত
-----বৈজ্ঞানিক নাম বিশিষ্ট -----নামৰ এই বিশেষ জাতটোৰ খেতি ক্রমাগত ভাবে কৰি আৰু বছৰ বছৰ
ধৰি সংৰক্ষণ কৰি আছিছোঁ। সমূহ খেতিয়ক বাইজৰ হৈ আমি ----- গাঁওৰ স্থায়ী বাসিন্দা ----- ৰ
প্ৰতেক -----নামৰ মানুহজনক উক্তিদৰ জাত সংৰক্ষণ আৰু কৃষক অধিকাৰ আইন ২০০১ ৰ অধিনত
এই জাতটোৰ পঞ্চীয়নৰ বাবে আমাৰ সকলোৱে হৈ বিহিত কৰণীয় ব্যৱস্থা লবলৈ কৰ্তৃত প্ৰদান কৰিছোঁ।

তাৰিখ

ঠাই

খেতিয়কজন বা কৰ্তৃত ন্যস্ত কৰা মানুহজনৰ নাম আৰু স্বাক্ষৰ
(অনুমোদিত বিষয়াজনৰ সন্মুখত কৰিব লাগিব)

মই ইয়াৰ দ্বাৰা জনাও যে ওপৰত উল্লিখিত জাতটো উল্লিখিত ঠাইৰ স্থায়ী বাসিন্দা খেতিয়কজন বা
খেতিয়কবোৰ বা খেতিয়কৰ সমাজখনে জাতটোৰ খেতি ক্রমাগত ভাবে কৰি আৰু সংৰক্ষণ কৰি আছে আৰু মই
পতিয়ন গৈছোঁ যে এই জাতটো তেওঁ বা তেখেত সকলৰ নামতেই পঞ্চীয়নৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে।

তাৰিখ

ঠাই

নাম আৰু স্বাক্ষৰ
পঞ্চায়তৰ জৈৱ-বিচিত্ৰতা পৰিচালনা কমিটি,
অথবা জিলা কৃষি বিষয়া,

অথবা কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পরেবনা সঞ্চালক

অথবা জিলা জনাজাতি উন্নয়ন বিষয়া

(কার্যালয়ত ব্যৱহৃত মোহৰৰ সৈতে)

ফর্ম - পিভি - ১

ইয়াৰ দ্বাৰা জনাও যে মই বা আমি (আবেদকৰ নাম-----)

নামৰ মানুহজনক ওপৰত উল্লেখিত শস্যৰ জাতটো পঞ্জীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত পূৰ্ণ কৰ্তৃত প্ৰদান
কৰিছোঁ আৰু তেখেতকেই সকলো যোগাযোগ কৰিবলৈও কৰ্তৃত দিছো।

নাম, স্বাক্ষৰ আৰু ঠিকনা

(কৰ্তৃত প্ৰদানকৰা মানুহজন বা মানুহসকল)

প্রতি,

পঞ্জীয়ক,

উদ্দিদৰ জাত পঞ্জীয়কৰ কাৰ্যালয়

আৰম্ভণি অনুষ্ঠানৰ দৃশ্যাংশ

অৰূপ কুমাৰ শৰ্মাৰ বক্তব্য

ডেক্ষিণ কুমাৰ শৰ্মাৰ বক্তব্য

ড্রাবাধনা বৰুৱাৰ বক্তব্য

ডহিৰণ্য কুমাৰ ভট্টাচাৰ্যৰ বক্তব্য

সমূহীয়া ফটো

অনুষ্ঠানৰ কিছু দৃশ্য

তালিকা নং ১
অনুষ্ঠানত উপস্থিত থকা ব্যক্তি বা খেতিরক সকলৰ নাম

ক্রমি ক নং	মানুহৰ নাম	ঠিকনা	শ্ৰেণী	লিংগ	দুৰ্ভাষ বা ভ্ৰাম্যভাৱ নং
১.	যোগেন দত্ত	ৰমাই কৰ্দেবাম	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৮৫৯০৫৪৭৪৩
২.	গজেন গৈগে	তামুলীখাট	অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৪৫৬২১০৫
৩.	ভূপেন গৈগে	তামুলীখাট	অ.বি.চি	পুৰুষ	৮১৩৬০৬০১৮৬
৪.	চিতেন্দ্ৰ গৈগে	তামুলীখাট	অ.বি.চি	পুৰুষ	৭৮৯৬৬৭৪৪৬২
৫.	সত্যজিত গৈগে	তামুলীখাট	অ.বি.চি	পুৰুষ	৮৭২১৮৯০২৯৮
৬.	দীপাংকৰ গৈগে	তামুলীখাট	অ.বি.চি	পুৰুষ	৮৪০৩৯৮৫২৭৩
৭.	চেনিৰাম গৈগে	তামুলীখাট	অ.বি.চি	পুৰুষ	৮৭৬১৯৮৯০৩৯
৮.	থগী গৈগে	তামুলীখাট	অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৪৬৬৪৫৯৩
৯.	হেমন্ত সোগোৱাল	টেঙ্গোখাত	এচ.তি	পুৰুষ	৯৪০১১০২৩০৩
১০.	প্ৰদিপ সোগোৱাল	টেঙ্গোখাত	এচ.তি	পুৰুষ	৯৯৫৪৫৬২৪০৭
১১.	বসন্ত সোগোৱাল	টেঙ্গোখাত	এচ.তি	পুৰুষ	৮০১১২০৪৮৫৪
১২.	দীপক সোগোৱাল	টেঙ্গোখাত	এচ.তি	পুৰুষ	৯৮৫৯৪৯৯২৯০
১৩.	অনিল লাহন	ৰমাই	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৮৫৪৭২৩০৫
১৪.	ৰঞ্জিত গৈগে	ৰমাই	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৭৮৯৬২২৭৬৮১
১৫.	প্ৰণৱ চেতিয়া	ৰমাই	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৬৭৮৮১১৪৪৯
১৬.	অনুপম গোহাই	নতুনবচাপথাৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৪৩৫৩৩৮৩৮৭
১৭.	ভাস্কৰ দত্ত	নতুনবচাপথাৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৪৬০৮৩৮৪
১৮.	আনন্দি খনিকৰ	নীজমহিনৃমিয়া	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	
১৯.	ভৱানী বুড়াগোহাই	নীজমহিনৃমিয়া	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৪৫৭২২৬১
২০.	অভিমন্ত্ৰ বৰুৱা	নীজমহিনৃমিয়া	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৮৫৪৪৮৪১৪৫
২১.	ললিত বৰুৱা	মহনবাৰী	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৪৩৫৩৩৮৫৭৮
২২.	তৰণ চেতিয়া	নীজমহিনৃমিয়া	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৬৭৮২৪৪৪৩৭৭
২৩.	অভিজিত বুড়াগোহাই	নীজমহিনৃমিয়া	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯০৮৫৫৩২৭৬৭
২৪.	বুৰু গৈগে	নীজমহিনৃমিয়া	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯০৮৫২৬৫৪৮৭
২৫.	মনোজ গৈগে	নীজমহিনৃমিয়া	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৮৫৪৬৩৫৬৮০
২৬.	জীৱন গৈগে	তামুলীখাট	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৪৪৯৫৮৭২
২৭.	কনক গৈগে	তামুলীখাট	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৭৭১০৩০৪
২৮.	অৰূণ লাহন	ৰমাই	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৪৫৭৬১৮৭
২৯.	দুলালচন্দ্ৰ কোঁৱৰ	দলনিকুৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৭০৬৩৪৫৫৭২
৩০.	কুলধৰ খনিকৰ	দলনিকুৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৬৭৮৩২০০২১
৩১.	চন্দন আহোম	দলনিকুৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৮০১১৬০৭৬৫৬
৩২.	লিখন বৰুৱা	দলনিকুৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৭৭২৮৩৬৩
৩৩.	প্ৰদিপ কোঁৱৰ	দলনিকুৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৪৪১২৬৫৪
৩৪.	জোন বৰা	দলনিকুৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৭৫৯৫১৮৪
৩৫.	বিপুল ফূকন	দলনিকুৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৮৫৪৯১৮১০৯
৩৬.	জয়ন্ত আহোম	দলনিকুৰ	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৯৫৭৫৯৪৯৮৫
৩৭.	কনক চেলেঙ	ৰমাই	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৮৫৯৫২০০০৭
৩৮.	কমলেশুৰ গৈগে	তামুলীখাট	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৬৭৮৬১০৯১৫
৩৯.	চেমচন ধাৰ	তামুলীখাট	অ.বি.চি	পুৰুষ	৭৮৯৬২৩০৮৫৮

৪০.	বাজকুমার নেরাব	দলনিকোর	অ.বি.চি	পুরুষ	৯৯৫৪২৮৫২৮৫
৪১.	বলেন দত্ত	বমাই কর্দেবাম	এম.অ.বি.চি	পুরুষ	৭৩৯৯৫০১১৪৯
৪২.	বতন দত্ত	বমাই কর্দেবাম	এম.অ.বি.চি	পুরুষ	৯৭০৭৫৪১৫৯
৪৩.	তিলেশ্বর টায়ে	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	পুরুষ	৮১৩৩৮০২৮০২
৪৪.	বাবুরা বাম টায়ে	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	পুরুষ	৮০১১১৬২৪৪৯
৪৫.	প্রতাপ টায়ে	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	পুরুষ	৯৬১৩৮৪০৪৪৫
৪৬.	ব্রজেন পাংগীং	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	পুরুষ	
৪৭.	বনজিত টায়ে	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	পুরুষ	
৪৮.	বহিম পাংগীং	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	পুরুষ	
৪৯.	টেজাবাম টায়ে	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	পুরুষ	৯৫৭৭৭৬৮২৮৬
৫০.	ববিতা টায়ে	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	মহিলা	৭৩৯৯২০৪৯৬৪
৫১.	লালাটিনাঠ পাংগীং	কলাখোরা	এচ.তি	পুরুষ	৯৫০৮১৮৫২২১
৫২.	কুলা পাংগীং	কলাখোরা	এচ.তি	পুরুষ	
৫৩.	কিচিনচেন পাংগীং	কলাখোরা	এচ.তি	পুরুষ	
৫৪.	পংকজ দত্ত	কলাখোরা	এম.অ.বি.চি	পুরুষ	
৫৫.	জে.ইচলাম	কলাখোরা	এম.অ.বি.চি	পুরুষ	৯৯৫৪৪১৫৭৮৯
৫৬.	বাজু দাস	কুঁুরবিপথাৰ	এচ.চি	পুরুষ	৯৮৫৪৬৮৮৬০২
৫৭.	তুলসী দাস	গৰখুন্দা গাঁও	এচ.চি	পুরুষ	৯৮৫৪৭৪৪৯০৫
৫৮.	নলিত দাস	গৰখুন্দা গাঁও	এচ.চি	পুরুষ	৯৫৭৭২১২৯৯৫
৫৯.	দিব্যজ্যোতি গণে	কৰ্দেবাম	এম.অ.বি.চি	পুরুষ	৯০৮৫০২৬১২০
৬০.	প্ৰবীন দাস	কুঁুরবিপথাৰ	এচ.চি	পুরুষ	৯৮৫৪৮৬৫৩০৯
৬১.	বিমল দাস	১ নং ৰাজগড়	এচ.চি	পুরুষ	৮৪৭৩৯৮০৪৮৩
৬২.	দিগন্ত গণে	কৰ্দেবাম	এচ.চি	পুরুষ	৭৩৯৯৭৮২২৪১
৬৩.	চিৰকান্ত দত্ত	কৰ্দেবাম	এম.অ.বি.চি	পুরুষ	৯৮৫৪৯৩৮৭৬০
৬৪.	ৰহিণী দাস	১ নং ৰাজগড়	এচ.চি	পুরুষ	৯৮৫৪৯৩৭২৭২
৬৫.	ৰসু দাস	কুঁুরবিপথাৰ	এচ.চি	পুরুষ	৯৮৫৪৭১২১৩৫
৬৬.	নিৰ্মল দাস	১ নং ৰাজগড়	এচ.চি	পুরুষ	৯৮৫৪৭৪৬৫৪৬
৬৭.	প্ৰতিমা পাংগীং	কলাখোৱা চাৰিআলি	এচ.তি	মহিলা	৭৫৭৬৯৪০৯৯৮
৬৮.	দয়াৰতী পাংগীং	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	মহিলা	-
৬৯.	অতুল মিলি	পানীমিৰিগাঁও	এচ.তি	পুরুষ	৯৫০৮৩৫৬২৮৭
৭০.	নীকূণ পাংগীং	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.চি	পুরুষ	৯৬১৩৪৩৭৯০৮
৭১.	বহিম পাংগীং	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.চি	পুরুষ	৯৭০৭৭৮৯০৭৮
৭২.	তপন টায়ে	পানীমিৰিগাঁও	এচ.তি	পুরুষ	৮১৩৩৮২০৩৮৮
৭৩.	বিপুল পাংগীং	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	পুরুষ	৯০৮৫৬৮৪৩৫৫
৭৪.	ৰজনী টায়ে	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.তি	পুরুষ	-
৭৫.	নীৰনজিত টায়ে	জাঁজীমুখ গাঁও	এচ.চি	পুরুষ	৮২৫৪৯৫৭২২২
৭৬.	অমৰজ্যোতি পাংগীং	পানীমিৰিগাঁও	এচ.চি	পুরুষ	৯৭০৭৮৪৪২৪৩
৭৭.	মিলন মিলি	পানীমিৰিগাঁও	এচ.তি	পুরুষ	-
৭৮.	ভৱেশ পাংগীং	পানীমিৰিগাঁও	এচ.তি	পুরুষ	৮৪০৩৮০২৯৯৫
৭৯.	বলীন মিলি	পানীমিৰিগাঁও	এচ.তি	পুরুষ	-
৮০.	চুনি পাংগীং	পানীমিৰিগাঁও	এচ.চি	পুরুষ	৯৮৫৯৮৫৮৩
৮১.	ললিত মিলি	পানীমিৰিগাঁও	এচ.তি	পুরুষ	-
৮২.	ফিৰুজ পাংগীং	পানীমিৰিগাঁও	এচ.তি	পুরুষ	-
৮৩.	ঘনকান্ত পাংগীং	পানীমিৰিগাঁও	এচ.তি	পুরুষ	৮৮১১৮৫৫৪২৮

৮৪.	বাবলু দত্ত	ৰমাই কৰ্দেবাম	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৮৫৪৪২৭৪৬৩
৮৫.	সঞ্জয় দত্ত	ৰমাই কৰ্দেবাম	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	
৮৬.	বানী দত্ত	ৰমাই কৰ্দেবাম	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৮০১১৫১৪০২১
৮৭.	প্ৰশান্ত গোহাই	ফেটাহলা	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৮৫৪৭৪১৪৭৭
৮৮.	অজয় পাংগীং	পানীমিৰিগাঁও	এচ.তি	পুৰুষ	৯৮৫৯৩৮৩৮০৮
৮৯.	কুবুল দত্ত	ৰমাই কৰ্দেবাম	এম.অ.বি.চি	পুৰুষ	৯৬৭৮৩৮৫১৮১
৯০.	অঞ্জন ফুকন	কুমাৰগাঁও	অ.বি.চি	পুৰুষ	-
৯১.	বাপু লোহাৰ	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
৯২.	বাজু লহাৰ	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
৯৩.	মহেশ লোহাৰ	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
৯৪.	ৰিংকু কৰ্মকাৰ	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
৯৫.	ভলো নায়ক	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
৯৬.	অজিত কামাৰ	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
৯৭.	পাপু ঘাচি	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
৯৮.	বীৰ কামাৰ	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
৯৯.	চন্দন ঘাচি	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
১০০.	দেবজিত ভিমছে	ঘগৰাজান	এচ.চি	পুৰুষ	-
